

NATURRESERVAT

Välkommen till Björshus – möt sandiga backar och ädellövskog

Björshus är ett naturreservat under utveckling. Och utsikterna är goda – för blomstrande sandbackar och den unika sandstäppen. De öppna markerna flankeras av ädellövskog och frodig lövsumpskog där ett biflöde av Julebodaån ringlar fram.

Betande djur och tillfälliga åkrar

På 1800-talet bredde vidsträckta, böljande sandhedar ut sig i landskapet. Här gick djuren på bete och tillfälliga åkrar låg insprängda här och var. På 1900-talet planterades tall och skogen började bitvis återta marken efter att landskapet hade brukats och varit öppet i hundratals år. Men nu ska återigen gräsmarken och den blomsterrika sandstäppen få breda ut sig. Tallarna har fått lämna plats åt ljungris, örter och gräs. I de västra delarna ska skogen få växa till sig, med ek, bok och fågelbär i blandad ålder.

Eld istället för kor

Istället för betande djur ska elden hålla landskapet öppet i Björshus. På våren kommer marken att brännas, sedan lämnas växterna att spira under sommaren. Det kommer att ge rikt blommande marker – ett Eldorado för fjärilar, humlor och bin. Här finns partier med sandstäpp, en ovanlig vegetationstyp som bara finns i östra Skåne och på Öland. Grunden är en kalkrik, torr sandmark där jorden rörs om emellanåt, så att ny kalk kommer till ytan. Förr skötte plojen och kornas tramp om markomröringen – nu får det ske med grävmaskiner. Följ den spännande utvecklingen och se när baktimjan och stor sandlilja återtar mark i Björshus.

 Björshus is a nature reserve under development. And the prospects are good – for flowering sandy slopes and the unique sand steppe. The open areas are flanked by broadleaved woodland and lush wet woodland where a tributary of the River Julebodaån meanders through.

In the 1800s the rolling sandy heaths were much more extensive in the landscape. The area was a grazed pasture interspersed with temporary fields here and there. In the 1900s pine was planted and woodland began to regain ground in places after the landscape had been farmed and open for hundreds of years. But now the grassland and the flower-rich sand steppe will once again gain ground. The pines have given way to heather, herbs and grasses. In the western parts, the woodland will be allowed to develop with oak, beech and wild cherry with a varied age structure.

There are patches of sand steppe here, an unusual vegetation type that is only found in Eastern Skåne and Öland. The basis for this is dry sandy ground rich in chalk, and where the ground is disturbed from time to time, so that new chalk comes up to the surface. It used to be the plough and the cows that created the disturbance – now it is done with diggers. Follow this exciting development and see when breckland thyme and *Antherum liliago* regain ground at Björshus.

Röd glada glidflyger över backarna, spanandes efter mat.
Milvus milvus
Red kite

Vitfläckig guldvinge lägger sina ägg på ängssyra.
Lycaena virgaureae
Scarce copper

Fårsvingel växer på torra marker. De smala, hoprullade bladen hushåller effektivt med vatten.
Festuca ovina
Sheep's fescue

Stor sandlilja är en typisk sandstappsart.
Anthericum liliago

Ljung
Calluna vulgaris
Heather

Sedan år 2023 gäller nya föreskrifter för Björshus naturreservat. De korrekta föreskrifterna kan du läsa på webbsidan. Nya skyltar kommer att tas fram efterhand.

Naturreservatet Björshus bildades 2013 och omfattar ca 16 ha. Syftet med reservatet är främst att bevara och utveckla de biologiska värdena för framtiden.

Förvaltare: Länsstyrelsen Skåne.
www.lansstyrelsen.se/skane

